

SAMANTEKT

Staðall upprunamerkisins ÍSLENSKT – STAÐFEST

1. Almenn

Markmið og tilgangur með upprunamerkinu ÍSLENSKT STAÐFEST (hér eftir *merkið*) er að auðvelda neytendum að velja matvæli og hrávörur af íslenskum uppruna. Staðallinn er grundvöllur merkisins og gerir skýrar kröfur til uppruna og rekjanleika vara sem bera merkið. Krafa um íslenskan uppruna er tryggð með eftirliti í formi úttekta sem beinist að framleiðsluaðilum og fyrirtækjum sem nota merkið. Staðallinn byggir á tveimur meginstöðum og fimm viðmiðum.

Tvær meginstöðir

Merkið skal auðvelda neytendum að velja íslenskt.
Hráefni og framleiðsla skal hvoru tveggja vera íslenskt.

Fimm viðmið

Öll dýr skulu fædd, alin og slátrað á Íslandi.
Ræktun skal hafa farið fram á Íslandi.
Í samsettum eða unnum matvælum/vörum skal a.m.k. 75% innihaldsefna vera íslensk.
Kjöt, egg, sjávarafurðir og mjólkurvara skulu vera 100% íslensk, einnig í samsettum eða unnum matvælum.
Öll vinnsla og pökkun skal fara fram á Íslandi.

2. Kröfur til frumframleiðslu

Aðeins er heimilt að nota merkið á fullunna afurð sem er framleidd og pakkað á Íslandi. Kjöt, egg, sjávarafurðir og hrámjólk skal í öllum tilfellum vera 100% íslenskt. Tryggja skal öryggi og rekjanleika matvæla milli allra aðila sem meðhöndla vöruna í gegnum keðjuna.

Framleiðsla skal uppfylla kröfur í lögum og reglugerðum sem gilda um matvælaframleiðslu og vinnslu á Íslandi og tryggja að öll framleiðsla, vinnsla, pökkun og merkingar eigi sér stað á framleiðslustöðum sem lúta opinberu eftirliti úttektaraðila vegna öryggis og gæða matvæla.

Dýraafurðir

- Kjöt, egg og hrámjólk skal vera 100% íslenskt.
- Sjávarafurðir skulu veiddar í íslenskri fiskveiðilögsögu, eða komi úr íslensku fiskeldi.
- Hreindýr og önnur villibráð skal veidd á Íslandi.

Grænmetisafurðir og plöntur

- Grænmeti, grænmetisafurðir og plöntur skulu ræktað á Íslandi út frá fræjum, lauk og útsæði. Stærstur hluti ræktunartímabils skal hafa farið fram á Íslandi.
- Grænmetisafurðir og innihaldsefni samsettra vara úr grænmeti og plöntum skulu ræktaðar á Íslandi.
- Skrautplöntur skulu ræktaðar á Íslandi úr blómlauk, fræjum og útsæði.
- Fjölærar plöntur skulu hafa vaxið a.m.k. eitt vaxtartímabil á Íslandi.
- Limgerði, rósir, ávaxtatré, tré skal hafa verið ræktað a.m.k. tvö vaxtartímabil á Íslandi.

Hrávöruhópur	Kröfur til frumframleiðslu
Grænmeti, ber jurtir, kartöflur, sveppir.	Ræktað á Íslandi
Alifuglar	Klakið, uppalið og slátrað á Íslandi.
Geitur	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Svín	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Hestar	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Sauðfé	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Mjólk	Úr kúm sem eru fæddar og uppaldar á Íslandi.
Naut og kýr	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi
Fiskur og skeldýr	Villtur uppruni & alið og slátrað á Íslandi. Gilt fiskeldisleyfi.
Egg	Orpin á Íslandi.
Hreindýr og önnur villibráð	Fætt, uppalið og veitt á Íslandi.
Korn og olíur	Ræktað og unnið á Íslandi.
Plöntur	Ræktað á Íslandi.
Villtar jurtir/gróður, ber, sveppir, sjávarsalt og þang.	Tínt eða aflað á Íslandi.

3. Kröfur til samsettra eða unninna matvæla/vara

Hráefni skal vera íslenskt og að lágmarki 75% íslenskt í samsettum eða unnum vörum. Kjöt, egg og hrámjólk skal vera íslenskt að öllu leyti í samsettum matvælum.

- Í samsettum eða unnum matvælum/vörum skal hlutfall íslensks hráefnis vera a.m.k. 75%.
- Hámark innfluttra hráefna sem innihalda dýraafurðir í samsettum matvælum/vörum, sem ekki eru hrávörur, skal að hámarki vera 3%, t.d. aukefni, vítamín, kjötkraftur, lecitin, laktósi, mjólkurprótín, smjörolía, hlaup og kraftur.
- Í samsettum eða unnum matvælum er gerð undantekning hvað varðar grænmetismatarolíur í vinnslu majóness og sósugrunna vegna takmarkaðs framboðs af innlendu hráefni.
- Upplýsingar um hvaða innihaldsefni eru íslensk skulu koma fram á umbúðum vöru.
- Í þeim tilfellum sem vara inniheldur grænmetisafurð, sem ekki er af íslenskum uppruna og hefur áhrif á kauphegðun neytenda, skal koma fram að hún sé ekki íslensk.

4. Kröfur til drykkjarvara

Drykkir skulu unnir úr íslensku hráefni. Allt vatn skal vera íslenskt. Innflutt hráefni, t.d. bragðefni, skal að hámarki vera 10%. Með drykkjarvörum er átt við ávaxtasafa, áfengi, gos og vatn, þ.m.t. bragðbætt og kolsýrt vatn.

5. Vinnsla og pökkun

- Öll vinnsla og pökkun skal fara fram á Íslandi.
- Notendur skulu tryggja að öll vinnsla, pökkun og merking fari fram á starfsstöðvum innan Íslands og að fyrirtækið, eða undirverktakar á þess vegum, fylgi staðlinum þessum og ákvæðum leyfissamnings.

6. Úttektir

Eftirlit með því hvort notendur uppfylli kröfur staðalsins fer fram með innri úttektum og úttektum þriðja aðila, sem skal vera faggild vottunarstofa sem sérhæfir sig í kröfum staðalsins.

7. Leyfisgjöld og kostnaður notenda

Umsóknargjald er kr. 100.000. Gjaldið er eingreiðsla, skráning einstakra vörunúmera ber ekki skráningargjald. Umsóknargjald er greitt þegar umsókn er lögð inn.

Leyfisgjöld eru byggð á annars vegar föstu árgjaldi (a-liður) og hins vegar veltutengdu árgjaldi (b-liður), notendur greiða hvoru tveggja.

a) Fast árgjald notenda byggir á þrepaskiptu gjaldi út frá heildarársveltu á öllum matvælum og/eða plöntum, gjaldið er reiknað með eftirfarandi hætti.

Þrepaskipt fast árgjald/velta	Árgjald í kr.
Undir 25 milljónum	100.000
25-500 milljónir	150.000
500-1000 milljónir	300.000
1.000-2.500 milljónir	600.000
2500-5000 milljónir	1.200.000
5.000 milljónir +	2.500.000

b) Veltutengt árgjald af merktum vörum er 0,1% af nettósölu merktra vörunúmera notenda með ársveltu yfir kr. 25.000.000. Veltutengt árgjald er aðeins tengt við vörur sem nýta merkið.

Fyrirtæki sem hafa leyfi til notkunar merkisins og framleiða einnig í undirverktöku (e. private label) fyrir önnur fyrirtæki sem einnig hafa leyfi til notkunar merkisins skulu gæta þess að draga frá veltu vegna undirverktöku í þeim tilfellum.

Lágmarksárgjald er kr. 25.000 skv. b-lið að viðbættu föstu gjaldi skv. a. lið.

Hámarksárgjald skv. a og b-lið samtals er kr. 15.000.000.

c) Fyrsti gjalddagi leyfisgjalda er að jafnaði í júní árið eftir undirritun samnings um notkun. Gjöld skulu reiknuð hlutfallslega fyrir þann tíma sem merkið hefur verið notað á síðasta almanaksári.

Notendur greiða fast árgjald vegna eftirlits með notkun merkisins kr. 120.000. Innifalið í gjaldinu er úttekt á starfsstöðvum, skýrslugerð og ferðakostnaður úttektaraðila.

8. Annað

Notendur skulu gera skriflegan leyfissamning við merkiseiganda um notkun merkisins.

Öll notkun og framsetning merkisins skal vera í samræmi við grafísk viðmið sem sett eru fram í merkishandbók.